

Příběh našeho oblečení

Téma:	Oblékání, oděvy a podmínky jejich výroby
Zařazení:	Aktivita je souborem dílčích drobnějších aktivit, které se všechny dohromady, tak jak jsou popsány, dají ideálně použít jako úvod do tématu a vzbuzení zájmu před dílnou „Šaty dělají člověka... A kdo dělá šaty?“ Míra využití po dílně záleží na úvaze učitele – je pak možné vynechat například prostřední část a použít vymyšlení Příběhu I. nebo zamyšlení nad tím, co a odkud se o oblečení dozvídáme, co bychom rádi věděli a k čemu by nám to mohlo být z Příběhu III. Jednotlivé „příběhy“ je také možné poupravit a pracovat s nimi samostatně.
Cíle:	Studenti přemýšlejí o propojenosti našeho oblečení s životy lidí jinde ve světě. Studenti diskutují o různých pohledech, jakými je možné vnímat naše oblečení.
Typ aktivity:	Skupinová práce, diskuze, tvorba visaček, práce s fotografiemi, vymyšlení příběhů
Velikost skupiny:	libovolná
Doba trvání:	40-60 minut v závislosti na velikosti skupiny a délce diskuze
Pomůcky:	Pro každého papír, tužka, „visačka“ (2x), do dvojic/trojic pracovní list s fotografií člověka pracujícího na výrobě oblečení, větší arch papíru a fix, tabule a křída nebo flipchart a fixy

Postup:

Příběh I.

- ✓ Vyzvěte studenty, aby si z oblečení, které mají na sobě, vybrali jednu věc, například tu nejstarší/nejoblíbenější/s nejzajímavější minulostí. Výběr kritéria záleží spíše na naladění ve skupině, co se týče cíle aktivity, nezáleží příliš, jaký požadavek zadáte.
- ✓ Dejte každému k dispozici tužku a papír na poznámky a nechte všem chvíli na to, aby se zamysleli nad příběhem věci, kterou si vybrali. Nenavádějte studenty příliš, na co se mají zaměřit, dejte jim prostor vybrat si, co a jak chtějí sdělit.
- ✓ Požádejte postupně všechny, aby ostatním krátce povyprávěli svůj příběh. Připojte svůj vlastní a za příběhy poděkujte. Diskutujte společně o tom, co o svém oblečení víte, co z jeho minulosti nevíte, případně co byste věděli rádi. Každý nechť následně vyplní „visačku č. 1“. Do horního obdélníku vepíše, o kterou věc se jedná, spodní nechá prozatím volný.

○	○
<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 20px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; margin: 0 auto;">Zelené kalhoty s kytkou</div>
Vím:	Vím: Od Pečky, z Kanárských, zelené, z bavlny, mám je rok...
Nevím:	Nevím: Kdo je vyrobil, čím je barvil, kde je Pečky rodiče koupili, kolik stály...
Chtěl/a bych vědět:	Chtěl/a bych vědět: Zda se v nich líbím, odkud je bavlna, čím jsou obarvené, co v nich Pečka zažila...
	<p>Cedulka/výrobce – země původu, materiál, značka..</p> <p>Pečka – co zažila www.ejfoundation.org</p> <p>(o bavlně)</p> <p>www.cleanclothes.org..</p>

Př.: Tyto zelené kalhoty jsem si na dobročinném bazaru koupila za kousek provázku od své kamarádky. Jí je koupili rodiče na Kanárských ostrovech, ale neoblíbila si je. Předtím však, než se je rozhodla věnovat dál do světa, udělala si Savem na zadní kapse lísteček. Žlutý. Protože já žlutou nenosím, kapsu jsem odpárala. Přitom jsem si ale na kalhotách udělala díрку, tak jsem ji zakryla vyšívanou kytičkou vystřiženou z látky, co jsme měli doma. Teď jsou to moje oblíbené kalhoty. Jen na můj vkus příliš upnuté, tak přes ně obvykle nosím sukni a kytička není vidět.

Příběh II.

- ✓ Rozdělte studenty do skupin po 2-3. Každé skupině dejte pracovní list s fotografií člověka pracujícího v některé z fází výroby oblečení a s otázkami: Kdo jsem?, Co dělám?, Jak žiji?, Kde žiji?, Co bych si přál?. Každá skupinka nechť společně vymyslí příběh člověka na obrázku tak, aby odpověděla na otázky pod ním. Nechte skupinky převyprávět vymyšlené příběhy. Poté se studentů zeptejte, zda si myslí, že by bylo možné příběhy těchto lidí nějak propojit s příběhy jejich oblečení. Jak?
- ✓ Ponechte volný prostor návrhům, příliš je však nekomentujte. Pravděpodobně někoho napadne, že ženy na obrázku skládají oblečení, možná i to, že rostlina, kterou muži a chlapeček ošetřují, je bavlník. Nevysvětľujte, co na obrázcích je, a požádejte studenty, aby i pro obrázky vyplnili každý jednu „visačku“. Skupina může spolupracovat. Bude-li to potřeba, u položky „Co byste chtěli vědět“ připomeňte, že cílem je mimo jiné zjistit, zda a jak by bylo možné propojit příběhy I. a II.
- ✓ Až budou mít studenti hotovi, vyzvěte skupiny, aby z jednotlivých visaček vybraly a na polovinu archu papíru napsaly otázky, na něž se chtějí zeptat. Na druhou polovinu nechť doplní ty otázky z prvních visaček, které si myslí, že potřebují zodpovědět k tomu, aby mohli propojit/nepropojit příběhy.
- ✓ Postupujte skupinu po skupině a společně se studenty přemýšlejte nad odpověďmi na napsané otázky. Nezodpovězené otázky podtrhněte. Řekněte studentům, ať si u

zodpovězených otázek označí, jak k odpovědi přišli (lektor/cedulka na oblečení/spolužáci apod.).

- ✓ Je pravděpodobné, že se nepodaří zodpovědět všechny otázky, přesto vyzvěte skupiny, aby si vyměnily své visačky od oblečení a pak se každá skupinka pokusila vytvořit možný propojený příběh svého člověka na obrázku s oblečením spolužáků, jejichž visačky dostali. Rozhodnou-li se, že propojení neexistuje, nechť vysvětlí proč. V průběhu práce mohou studenti spolupracovat, zvláště spolupráce majitelů oblečení se skupinkou, která s jejich visačkami pracuje, může být potřeba.
- ✓ Nechte skupiny představit jimi vytvořené příběhy, dolaďte tam, kde se odchyľují od známých skutečností. Upozorněte na pouhý odhad příběhů, zároveň však poukažte na to, že je velmi pravděpodobné, že se v minulosti našeho oblečení podobné příběhy nacházejí. Poděkujte studentům za stvořené příběhy.
- ✓ Poté se vraťte k archům papíru s otázkami. Diskutujte, jaké odpovědi z jakých zdrojů získali a odkud by mohli získat odpovědi na otázky, které zůstaly nezodpovězené. Dále diskutujte:
 - Co o našem oblečení víme a co ne?
 - Co se dozvíme z cedulek/z reklamy/od výrobce (možno barevně označit na archu papíru)?
 - Co se od nich nedozvíme a proč asi?
 - K čemu by nám mohlo být, kdybychom odpovědi na naše otázky u každého kusu oblečení znali?
 - Ovlivnily by určité odpovědi na některé otázky váš výběr oblečení? Které a jak?
 - Atd.
- ✓ Výsledky diskuze zapisujte na tabuli/flipchart.
- ✓ Do volného políčka visaček nechte studenty zapsat možné zdroje, kde najít odpovědi na otázky, „co by chtěli vědět“.
- ✓ Upozorněte studenty, že podobnou visačku si mohou udělat k jakékoli věci, nejen k oblečení.

Příběh III.

- ✓ Vraťte se se studenty zpět k oblečení, jehož minulost na začátku vyprávěli, a požádejte je, aby vymysleli ještě jeden příběh, tentokrát budoucí. Jak dlouho budou svou „věc“ ještě nosit? Co se s ní stane potom? Komu ji dají? Kam ji vyhodí? Co se s ní bude dít po vyhození?
- ✓ Diskutujte otázky (nadměrné) spotřeby oblečení, možnosti znovuužití/recyklace textilií, problém oblečení jako odpadu atd. (využitelné zdroje: Mach, M. „Kontejnery na starou módu“. Ekolist 10/07. str. 19; www.potex.cz).
- ✓ Diskusi uzavřete připomenutím, že všechny věci, které si pořizujeme, si s sebou nesou určitý příběh a je více než pravděpodobné, že ten se prolíná s příběhy jiných lidí a přírody. Tím, jaké věci si pořizujeme a jak s nimi zacházíme a nakládáme, se podílíme na mnoha různých příbězích.